

2e kwartaalbrief 2023

Versie: Ter vaststelling besluitvormende raad

20 juli 2023

Inhoudsopgave

1 Inleiding.....	5
2 Belangrijke ontwikkelingen.....	7
2.1 Voortgang grote projecten.....	8
2.2 Voortgang toegezegde onderwerpen Raad.....	11
2.3 Nieuwe ontwikkelingen met mogelijk financieel risico of kans.....	15
2.4 Ontwikkelingen opvang vluchtelingen.....	18
2.5 Nieuwe ontwikkelingen met financieel effect in 2023.....	19
2.6 Verloop geraamd resultaat 2023.....	29
3 Voorgestelde begrotingswijzigingen.....	31
Beleidsarme én budgettair neutrale begrotingswijzigingen.....	32
4 Baten en lasten per programma.....	33
5 Bijlagen.....	35
Afkortingenlijst.....	43
Raadsbesluit.....	44

1 Inleiding

Met de kwartaalbrieven wil het college u op de hoogte houden van de realisatie van de begroting. De kwartaalbrieven kunnen we snel opstellen op basis van belangrijke financiële, inhoudelijke, politieke of bedrijfsmatige ontwikkelingen. De financiële consequenties zijn in een aantal gevallen van structurele aard. De kwartaalbrief betreft de besluitvorming en aanpassing van de begroting van het lopende jaar. De bedragen die genoemd zijn in de financiële tabellen in deze kwartaalbrief zijn afgerond op € 1.000. In de kadernota en de begroting komen de structurele gevolgen opnieuw terug.

Deze 2e kwartaalbrief 2023 is gebaseerd op de periode van 1 maart 2023 tot 1 juni 2023.

PARAGRAAF 2: BELANGRIJKE ONTWIKKELINGEN

Paragraaf 2 bevat belangrijke ontwikkelingen. Het gaat om inhoudelijke afwijkingen van de begroting en/of financiële afwijkingen. Als eerste komen de ontwikkelingen zonder financieel effect aan de orde. Hieronder vallen de voortgang op grote projecten en de voortgang van toegezegde onderwerpen aan de Raad. Vervolgens zijn de ontwikkelingen met een mogelijk financieel risico of kans beschreven.

De paragraaf 'Ontwikkelingen Oekraïne' is hernoemd tot 'Ontwikkelingen opvang vluchtelingen'. De inhoud van de paragraaf is daardoor verbreed. Het betreft de ontwikkelingen die ingezet worden voor de opvang van vluchtelingen. Dit betreft maatregelen met een financieel gevolg (begrotingswijziging) of de beschrijving van mogelijke kansen en risico's.

In de kwartaalbrief worden ook nieuwe ontwikkelingen met een financieel effect opgevoerd. Voor ontwikkelingen met een financieel effect wordt alleen voor het lopende jaar budget toegekend. Wanneer de ontwikkeling een structureel karakter heeft dan wordt de ontwikkeling in de eerstvolgende kadernota en begroting opnieuw opgenomen. Zodoende worden alle voorstellen met een structureel effect op eenzelfde moment aan de raad voorgelegd en kan een betere afweging gemaakt worden. Dit is de waarborg voor een totale afweging.

Tot slot geven we een overzicht van de ontwikkelingen die effect hebben op de begroting waarover de Raad gevraagd wordt te besluiten.

PARAGRAAF 3: VOORGESTELDE BEGROTINGSWIJZIGINGEN

Paragraaf 3 bevat een overzicht van budgetneutrale wijzigingen van de begroting. Dit zijn besluiten die passen binnen het door de Raad vastgestelde beleid, maar waarvan de financiële consequenties de programmabudgetten overschrijden. Om die reden vraagt dit onderdeel een bekrachtiging van de Raad (raadsbesluit). De voorgestelde wijzigingen vragen voor zover wij kunnen inschatten geen politieke discussie.

PARAGRAAF 4: BATEN EN LASTEN PER PRODUCT

Tenslotte is een paragraaf toegevoegd met de baten en lasten per programma. Hierin zijn alle wijzigingen op programmaniveau vertaald. Dit is uiteindelijk de begrotingswijziging die de raad vaststelt.

TEN AANZIEN VAN DE BEHANDELPROCEDURE

De kwartaalbrief bevat een verscheidenheid aan onderwerpen. Om de beantwoording van uw vragen door het college goed te kunnen voorbereiden, verzoeken wij u, uw vragen dinsdag voorafgaand aan de behandeling in de informatieve raad per mail te stellen.

Namens het College van Burgemeester en Wethouders,
de wethouder Financiën,

Jeroen Klaasse

2 Belangrijke ontwikkelingen

Dit hoofdstuk heeft als doel om de Raad te informeren over (externe) ontwikkelingen die niet eerder gemeld zijn in een notitie of raadsbesluit. Een belangrijke ontwikkeling hoeft niet direct te leiden tot een financiële consequentie.

Zo is in paragraaf 2.1 de voortgang van de grote projecten terug te lezen. Paragraaf 2.2. beschrijft de voortgang van toegezegde onderwerpen aan de Raad. Wanneer er ontwikkelingen zijn op het gebied van risico's of kansen, dan wordt dit in paragraaf 2.3 vermeld.

Wanneer een ontwikkeling consequenties heeft voor het verwachte rekeningsaldo of wanneer het om de verrekening met een reserve gaat maken we onderscheid in de volgende oorzaken:

- ontwikkelingen door vluchtelingen staan opgenomen in paragraaf 2.4;
- en de algemene ontwikkelingen staan opgenomen in paragraaf 2.5.

In paragraaf 2.6 wordt een overzicht gepresenteerd, wat de ontwikkelingen voor effect hebben op het verwachte rekeningsaldo.

2.1 Voortgang grote projecten

In deze paragraaf wordt de Raad geïnformeerd over de voortgang van grote projecten. De Raad heeft zelf aangegeven welke projecten hier terug moeten komen. Het is niet nodig dat de Raad hierover een besluit neemt.

Voortgang Oost-West as (afgerond)

Programma Leefomgeving en Klimaat

In 2022 zijn de infrastructurele werkzaamheden van het project de Oost-West as afgerond. In de 4e kwartaalbrief 2022 heeft een eerste voorschot op de financiële afsluiting plaatsgevonden. Van het batige resultaat is € 3.200.000 gestort in de Reserve Kwaliteitsplan Openbare Ruimte en is € 275.000 gedoteerd aan de Voorzieningen Groot Onderhoud Openbare Ruimte.

Het project had meerdere financieringsbronnen, waaronder diverse subsidieregelingen. De toegekende subsidies zijn in 2022 definitief vastgesteld en ontvangen. Dat is reden dat we het restantsaldo van het project Oost-West as (€ 1,24 miljoen) in de Jaarstukken 2022 hebben afgesloten. Dit terwijl er nog geluidwerende maatregelen nodig zijn. Voor deze geluidwerende maatregelen vragen we later in 2023, via een kwartaalbrief, alsnog budget voor deze werkzaamheden aan.

Voortgang Holland Park

Programma Gebiedsontwikkeling

Holland Park Oost

De bouw van de laatste 296 woningen (van Amvest) in dit plandeel, naast station Verrijn Stuartweg, vordert gestaag. De opleverprognose van het geheel is medio 2025, inclusief de commerciële voorzieningen in de plint.

De rest van deze woonbuurt is inmiddels opgeleverd met circa 2.000 woningen en bijbehorende openbare ruimte (waaronder het Thérèse Schwartzepark). Voor de commerciële ruimten aan het Herman Broodhof zijn de benodigde vergunningen verleend, waaronder voor een kleine, tijdelijke supermarkt. De verschillende voorzieningen worden gefaseerd in gebruik genomen.

De voorbereidingen worden getroffen om een fietsbrug te realiseren naar station Diemen-Zuid.

Holland Park West

In 2019 is de ontwikkelcombinatie BPD / Dura Vermeer geselecteerd en is een Koop- en Realisatie Overeenkomst gesloten, waarna in 2020 het bestemmingsplan is vastgesteld. In fase 1 zijn de brede school en 106 woningen in aanbouw. De prognose oplevering van de school is medio 2023, met een klein jaar vertraging. De eerste woningen worden in het najaar van 2023 opgeleverd, waaronder 65 middenhuur- woningen.

De ontwikkeling en realisatie van de vervolgfases (met nog ruim 600 woningen, een buurthuis en enkele andere voorzieningen) stagneert, waarvoor de ontwikkelaar onvoorziene omstandigheden opvoert. De ontwikkelaar heeft februari 2023 fase 2A (vrije sector woningen) uit verkoop gehaald vanwege tegenvallende verkoopresultaten. De gemeente en ontwikkelaar zijn al enige tijd in gesprek om verdere stagnatie te voorkomen, specifiek voor het betaalbare woningsegment (sociale en middeldure huurwoningen).

Het grootste gedeelte van de gronden is in 2021 al juridisch geleverd aan en betaald door de ontwikkelcombinatie: fase 1 & 2A in april 2021, fase 3 & 4 in november 2021.

Holland Park Zuid

Voor Holland Park Zuid is in 2019 een stedenbouwkundig plan als onderlegger voor het bestemmingsplan en exploitatieplan vastgesteld. Het perceel van Filadelfia is - op basis van een uitspraak door de Raad van State - consoliderend bestemd. Dit vormt (nog) een correctie op het stedenbouwkundig plan. Het onherroepelijk vastgestelde bestemmingsplan vormt het kader om planinitiatieven van grondeigenaren te kunnen beoordelen en begeleiden.

De verschillende grondeigenaren in Holland Park Zuid zijn voornemens de gronden te verkopen aan derden / ontwikkelaars. Na oriënterende gesprekken met de huidige eigenaren over de condities waaronder de gemeente medewerking wil verlenen (onthefving van de aanbiedingsplicht Wvg), is in juli 2022 een voorwaardenset vastgesteld (B&W) en verstrekt aan de grondeigenaren. Daarmee kunnen grondeigenaren hun aanbestedings- en verkoopprocedures vorm geven. Verschillende partijen zijn inmiddels verkoopprocedures en -gesprekken gestart.

In december 2022 zijn 30 modulaire woningen opgeleverd aan de Bergwijkdreef, waarvoor met De Key een huurovereenkomst is gesloten voor het gebruik van een deel van haar perceel tot november 2024. Deze woningen kunnen daardoor tot medio 2024 blijven staan, terwijl een permanente(re) locatie gereed wordt gemaakt. De locatiekeuze is inmiddels gemaakt. Eind 2022 is een professioneel beheerder betrokken voor het complex met gehuisveste Oekraïense ontheemden, die gebruiksovereenkomsten met de huishoudens heeft gesloten namens de gemeente. Per begin 2023 zijn alle woningen in gebruik.

Stichting Filadelfia heeft zich gemeld met ontwikkelvoornemens op haar perceel (uitbreiding maatschappelijke functie en woningbouw in hoge dichtheid). De gemeente ziet geen kans of aanleiding daar op dit moment navolging aan te geven en richt zich primair op de realisatie van de circa 1.500 woningen die qua bestemmingsplan reeds mogelijk zijn.

Campus Diemen

In oktober 2021 is - op initiatief van de eigenaar - een intentieovereenkomst gesloten om een uitbreiding van het (woon)programma op de Campus met opwaardering van het (openbaar) gebied te onderzoeken. Onderdeel van die uitbreiding is het realiseren van huisvesting voor senioren. In 2022 zijn diverse onderzoeken verricht om te bepalen of tot een haalbare ontwikkeling kan worden gekomen, op basis waarvan in 2023 een voorstel verwacht wordt met de ruimtelijke en programmatische randvoorwaarden.

Voortgang Spooronderdoorgang

Programma Gebiedsontwikkeling

Het project Spooronderdoorgang bestaat uit de realisatie van een spooronderdoorgang in de Ouddiemerlaan en daarop volgend de herinrichting van de stationsomgeving.

De realisatie van de spooronderdoorgang ligt nog steeds op schema. Begin 2023 is de spooronderdoorgang opengesteld voor verkeer en de Ouddiemerlaan tussen de onderdoorgang en de A1 is van nieuw asfalt voorzien. Hiermee was de weg vrij voor het verwijderen van de Tijdelijke Ouddiemerlaan, het herstellen van het perron, verwijderen van de spooroverweg en de inrichting van de openbare ruimte. Het participatietraject voor de inrichting van het Van Gemertplantsoen is afgerond. De input van bewoners is verwerkt zodat de realisatie samen met het P+R terrein medio 2023 kan starten.

2.2 Voortgang toegezegde onderwerpen Raad

In deze paragraaf wordt de Raad geïnformeerd over de voortgang van toegezegde onderwerpen. Het is niet nodig dat de Raad hierover een besluit neemt.

2.2.1 Aanvragen omgevingsvergunningen met een uitgebreide procedure

Programma Gebiedsontwikkeling

Vanuit de bestuurlijke toezeggingen is het volgende afgesproken: zodra dit aan de orde is (dus bij een aanvraag om vergunning die onder deze categorie valt) zal de gemeenteraad via een kwartaalbrief worden geïnformeerd.

Overzicht ontvangen aanvragen om omgevingsvergunningen met uitgebreide procedure:

Prinses Irenestraat naast nummer 5 (kadastraal bekend Diemen, F, nr. 95) te Diemen	
Betreft	Het bouwen van een woon-/werk woning.
Voortgang	Op 24 november 2022 is de ontwerp Vvgb afgegeven door de raad. Het plan heeft in ontwerp ter inzage gelegen van 29 december 2022 tot en met 10 februari 2023.
Verwachte verlening ¹	Q2 2023

Stammerdijk 23	
Betreft	Moderniseren manege.
Voortgang	Adviesronde loopt, verzoek om aanvullende informatie gedaan. Aanvraag na aanvulling nog niet volledig. Opnieuw verzoek aanvullende informatie.
Verwachte verlening ¹	Q4 2023

2.2.2 Informatieveiligheid

Programma Samen Besturen

Wanneer nodig wordt de raad in de kwartaalbrief geïnformeerd over ontwikkelingen op het gebied van informatieveiligheid. In deze kwartaalbrief wordt een terugkoppeling gedaan over de auditresultaten 2022.

Baseline voor Overheidsinstellingen (BIO)

Voor overheidsinstellingen geldt sinds 2020 de Baseline voor Overheidsinstellingen, de BIO. De achterliggende reden is om de informatiebeveiliging verder optimaal te professionaliseren. De BIO is gebaseerd op de internationaal erkende en actuele ISO-normatiek en draagt bij aan een professionalisering van Informatiebeveiliging met als doel een veilige digitale overheid.

Als gevolg van dit nieuwe normenkader heeft het college begin december 2020 ook het bestaande Strategisch informatieveiligheidsbeleid aangepast aan deze nieuwe normering.

¹ Indien zienswijzen tegen de ontwerp Vvgb ontvangen worden, gaat het plan opnieuw naar de raad (hierdoor schuift de vergunningverlening ca. 2 maanden op)

De BIO legt nadruk op het risicomanagement en stelt strengere eisen aan het nemen van specifieke maatregelen. Ook de rol van de bestuurder en lijnmanager(s) inzake het veilig houden van Informatie kent eigen verantwoordelijkheden. De jaarlijkse ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) cyclus is ook gebaseerd op de BIO-normering.

Toelichting Informatieveiligheid betreft vier onderwerpen, te weten:

1. de Baseline Informatieveiligheid Overheid (BIO);
2. de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA) - jaarlijkse verantwoording aan de toezichthouders vanuit het Rijk;
3. de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG 2018) - wettelijke verplichting.
4. de Wet politiegegevens (Wpg) (– zie ook kwartaalbrief 1 2023).

Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA) ENSIA helpt gemeenten in één keer slim verantwoording af te leggen over informatie-veiligheid. De verantwoordingssystematiek over de Basisregistratie Personen (BRP), Paspoortuitvoeringsregeling (PUN), Digitale Identiteit (DigiD), Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT), Basisregistratie Ondergrond (BRO), Waardering Onroerende Zaken (WOZ) en de Structuur uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen (Suwinet).

De afzonderlijke, zogenoemde verticale verantwoording, geschiedt aan landelijke partijen en ministeries die een rol hebben in het toezicht op informatieveiligheid. De afzonderlijke verantwoordingen zijn de basis voor de, zogenoemde horizontale verantwoording, aan de gemeenteraad. Net als in eerdere jaren moest ook deze zelfevaluatie vóór 31 december 2022 worden aangeleverd. Dit is voor alle DUO-gemeenten op tijd gelukt.

Onderdeel van het verantwoordingsproces ENSIA is het afgeven van een Collegeverklaring per gemeente. Deze zogenoemde 'Collegeverklaring' betreft over 2022 het gebruik van DigiD en Suwinet. Besluitvorming hieromtrent valt onder de verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders. Het college is verplicht de raad te informeren, de wijze waarop is vormvrij.

Resultaat ENSIA audit 2022

De jaarlijkse ENSIA Cyclus heeft in 2022 opnieuw in de vorm van een zelfevaluatie plaatsgevonden gevolgd door nader onderzoek door een externe audit partij op de specifieke onderdelen van de BIO voor Suwinet en DigiD. Diemen en de andere DUO-gemeenten doen dit goed ten opzichte van andere gemeenten. Er is wederom veel werk verricht om de verantwoording tijdig aan te leveren. Ten opzichte van de resultaten over 2021 heeft er een verdere verbetering plaats gevonden welke heeft geleid tot het "voldoen" aan alle gestelde voorwaarden.

Het toetsingskader voor de ENSIA-audit bestaat uit maatregelen op het gebied van Beleid, Uitvoering en Controle. In de uitgevoerde zelfevaluatie en de daarop volgende IT-audit naar aanleiding van de bevindingen is gebleken dat er op operationeel niveau in voldoende mate afspraken zijn gemaakt, die een volledig voldoen aan gestelde kwaliteitsnormen informatieveiligheid rechtvaardigen.

2.2.3 Opvolging aanbevelingen Rekenkameronderzoeken

Jaarlijks doet de Rekenkamer onderzoek naar de doeltreffendheid, doelmatigheid en/of rechtmatigheid van het functioneren van de gemeente Diemen. In 2020 heeft er een doorwerkingsonderzoek plaatsgevonden door de Rekenkamer. Eén van de aanbevelingen in dat rekenkameronderzoek was: *‘Voer als raad het gesprek over de monitoring van aanbevelingen’*. De voortgang van de aanbevelingen worden sinds 2023 gemonitord via de kwartaalbrief. In deze kwartaalbrief treft u de rapportage.

Sinds de laatste rapportage aan de raad (Informatie van het College ‘Rapportage voortgang aanbevelingen rekenkameronderzoek’ op 20 december 2022) zijn er vooral binnen de onderzoeken ‘Inzet en werking raadsinstrumenten (2018)’, ‘Bomenbeleid (2020)’ en ‘Wonen en woonfraude (2021)’ nieuwe ontwikkelingen te melden. Bij de andere onderzoeken is niet veranderd. Veel aanbevelingen zijn dan ook al verwerkt en geborgd of gedeeltelijk verwerkt en geborgd. Aan een aantal aanbevelingen wordt nog gewerkt. In de bijlage wordt per onderzoek uitgebreid de stand van zaken beschreven.

2.2.4 Schuldenpositie

Programma Financiën

In de Auditcommissie van 26 mei 2020 is besloten om bij de 2^e kwartaalbrief en de 4^e kwartaalbrief u te informeren over de stand van zaken omtrent de schuldenpositie van de gemeente. Onderstaand is de voortgang opgenomen.

Langlopende leningen

Voor de financiering van investeringen trekt de gemeente langlopende leningen aan. De laatste jaren konden deze betaald worden uit de ontvangsten van grondverkoop. Daarnaast konden we door het negatieve rentepercentage op kortlopende (kasgeld)leningen voordelig kortlopend geld lenen. Inmiddels zijn de ontvangen gelden voor grondverkoop ingezet voor investeringen en het aflossen van eerder aangegane langlopende leningen. Omdat de rente is gestegen is kortlopend geld lenen niet meer aantrekkelijk en moeten we langlopende geldleningen aantrekken.

Binnen Diemen zijn we fors aan het investeren. Het banksaldo is niet meer toereikend om deze kosten te financieren en er worden geen grote opbrengsten uit grondverkoop verwacht. Ondertussen zijn we nog volop aan het investeren (bijvoorbeeld de ondertunneling van het spoor en verbouwing van de Omval). Om dit te kunnen betalen hebben we in februari 2023 een nieuwe langlopende lening aangetrokken. Dit doen we conform de afspraken in het Treasurystatuut.

Portefeuille langlopende leningen				
Geldgever	Soort lening	Boekwaarde 1 januari 2022	Jaar aflossing	Rente-percentage
BNG	Fixe	6.000.000	2024	1,949%
Provincie Groningen	Fixe	5.000.000	2025	1,300%
BNG	Fixe	5.000.000	2025	1,958%
BNG	Fixe	7.500.000	2031	0,900%
Aegon Levensverzekering	Fixe	7.500.000	2035	1,030%
BNG	Fixe	6.000.000	2036	1,550%

Portefeuille langlopende leningen				
Geldgever	Soort lening	Boekwaarde 1 januari 2022	Jaar aflossing	Rente-percentage
BNG	Fixe	7.500.000	2042	2,080%
BNG	Fixe	5.000.000	2043	3,110%
Totaal		49.500.000		

Risico rentestijging

Het afgelopen jaar is de rente gestaag aan het stijgen en de voorspelling is dat de rente nog verder zal oplopen. Dit heeft gevolgen voor onze financieringspositie. Zowel de rente van kort- als langlopende leningen loopt op. Zo zien we dat de rente van een langlopende lening in juni 2022 nog met een rentepercentage van 2,08% werd verstrekt en de recent aangetrokken lening uit februari 2023 een rentepercentage van 3,11% kent.

In de begroting 2023 is rekening gehouden met onderstaande renteontwikkeling.

Jaar	% in begroting 2023	Verwacht %
2023	1,50 %	3,25 %
2024	1,75 %	3,50 %
2025	2,00 %	4,00 %
2026	2,25 %	4,50 %

De gemiddelde rente stijgt harder dan waar we rekening mee hebben gehouden in de begroting. Dit heeft negatieve gevolgen voor onze te betalen rente. Zowel voor de korte als lange termijn.

Daarnaast geldt dat door de loon- en prijsinflatie de investeringsbudgetten oplopen.

Tevens hebben we ambities voor nieuwe voorzieningen. Beiden veroorzaken een hogere financieringsbehoefte wat zich zal vertalen in hogere rentekosten.

In deze kwartaalbrief maken we melding van de renteontwikkeling en de bijbehorende risico's. In de Kadernota 2024 maken we een eerste doorrekening van de financiële effecten van de renterisico's. Dit vertalen we daarna in de Programmabegroting 2024.

Conform afspraak zullen we in de 4e kwartaalbrief 2023 verder informeren over de schuldenpositie en verwerken we de financiële gevolgen voor 2023.

2.3 Nieuwe ontwikkelingen met mogelijk financieel risico of kans.

In deze paragraaf wordt de raad geïnformeerd over nieuwe ontwikkelingen die geen effect hebben op het rekeningresultaat. Het gaat hierbij om besluiten waarvan het college vindt dat deze kenbaar gemaakt moeten worden aan de raad. Dit kan gaan om (mogelijke) risico's die in eerste instantie binnen bestaande programmabudgetten zijn op te vangen. Het is niet nodig dat de raad hierover een besluit neemt.

2.3.1 Risico budget specialistische jeugdhulp

Programma Sociaal

Bij de jaarrekening 2022 hebben we te maken gehad met een kostenoverschrijving op jeugd. Deze overschrijding valt buiten de hoogspecialistische (Lumpsum) bekostiging. Uit de eerste analyse blijkt:

- Dat deze kosten voortkomen uit segment B / eenvoudige jeugdhulp;
- Over de gehele linie het berichtenverkeer hierbij achterstallig was;
- Binnen dit segment was meer speelruimte voor aanbieders om te stapelen (meerdere 'goedkopere' zorgvormen);
- Een verhoogd aantal jeugdinstromers, te weten 50 unieke cliënten.

Beheersmaatregelen

Naar aanleiding van de kostenoverschrijding op jeugd bij de jaarrekening 2022 zijn er aan aantal verbetermaatregelen genomen:

1. Meer capaciteit inzetten op het onderdeel contractmanagement om het berichtenverkeer meer bij te laten zijn en dit ook periodiek te toetsen via ervaringscijfers. Mogelijk maandelijks of per kwartaal;
2. Het sturen op contractuele bepalingen dat een zorgaanbieder bijvoorbeeld maximaal 5 procent aan achtergestelde instroom mag verwerken op het oude jaar - tenzij er echt in de laatste maand een flink instroom is geweest aan cliënten. Dit dient ook juridisch te worden onderzocht of hetgeen haalbaar is;
3. Contractmanagement uitbreiden / intensiveren ook op segment B. Er zijn circa 144 zorgaanbieders in DUO-verband. Hierbij hoort ook het terugdringen van stapeling via contractuele bepalingen is een vereiste.

Ondanks deze beheersmaatregelen bestaat de mogelijkheid dat het budget voor specialistische jeugdhulp voor 2023 niet toereikend is. Wij monitoren dit gedurende 2023 en actualiseren dit risico in de 3e en/of 4e kwartaalbrief 2023.

2.3.2 Energiekosten

Programma Diverse

In 2022 zijn de energietarieven van gas en elektriciteit explosief gestegen. Met name in het derde en vierde kwartaal van 2022 zijn de prijzen enorm hoog. Hier is in de begroting 2023 rekening mee gehouden door een stelpost van € 150.000 op te nemen.

De energiemarkt is onstabiel, desondanks is het de verwachting dat door de reeds genomen Rijksmaatregelen de gasprijzen niet meer zo extreem stijgen als afgelopen jaar. De laatste maanden merken we dat de beursprijzen van gas dalen en dat de consumentenprijs geleidelijk volgt. Vraag is op welk niveau de prijzen gaan stabiliseren?

Onze gemeentelijke energie nemen we af bij één leverancier 'De Vrije Energie Producent B.V.'. Deze leverancier is destijds naar voren gekomen vanuit een Europese aanbesteding met meerdere gemeenten. Het contract met deze leverancier loopt tot 1 januari 2024. Het contract kent geen vaste energieprijzen maar zogenoemde 'klikmomenten'. Vier keer per jaar worden de prijzen voor gas en elektra aangepast aan de op dat moment geldende prijs.

Met meerdere gemeenten hebben we een nieuwe Europese aanbestedingsprocedure gevolgd. Per 1 januari 2024 stappen we over naar de nieuwe leverancier.

In deze kwartaalbrief is een poging gedaan te berekenen wat de gevolgen van de energiecrisis zijn voor ons gemeentelijke energiekosten. Grootste onzekere factor hierin is de prijs, maar ook het verbruik is lastig te bepalen. Het probleem van de prijs is hierboven toegelicht. In de berekeningen zijn we uitgegaan van het huidige prijsniveau (mei 2023).

Een matige of juist strenge winter heeft grote invloed op het verbruik. Daarnaast zijn er bij verschillende gebouwen duurzame maatregelen genomen. We hebben nog geen ervaringscijfers van de effecten daarvan. Bij het verbruik zijn we daarom uitgegaan van het werkelijke verbruik tot 1 april 2023 aangevuld met het werkelijke verbruik zoals in de laatste 3 kwartalen van 2022.

Tenslotte geldt dat we voor het zwembad een beroep doen op een specifieke uitkering van het Rijk (SPUK). Vóór 23 juni 2023 moeten we hiervoor een aanvraag indienen. Ten tijde van het opstellen van deze kwartaalbrief is nog geen indicatief bedrag aan te geven.

Verwachte energiekosten 2023	Begroot	Geschat	Verschil
Elektra	370.000	960.000	-/- 590.000
Gas	160.000	270.000	-/- 110.000
SPUK-zwembad	-	pm	pm
Geraamde stelpost	150.000	-	150.000
	680.000	1.230.000	-/- 550.000

Voorlopige conclusie is dat we in 2023 een tekort van ongeveer een € 0,5 miljoen verwachten op de energiekosten. Dit kunnen we nog corrigeren met de te ontvangen uitkering van het Rijk voor een deel van de energiekosten van het zwembad. In de 4e kwartaalbrief zullen we de budgetten bijstellen op basis van de meest actuele prijzen en verbruiksgegevens.

2.3.3 Risico taakstelling sociaal domein

Programma Sociaal

In de begroting 2023 is een taakstelling voor het sociaal domein opgenomen van € 200.000 per jaar, oplopend naar € 400.000 vanaf 2024. In verband met de toegenomen cliëntaantallen in 2022, het negatieve rekeningresultaat jeugdhulp in 2022 en de extra kosten als gevolg van indexatie in 2023, is de verwachting dat de taakstelling voor 2023 niet haalbaar is.

2.3.4 Garantiesubsidies

Programma Vrije tijd

Op 25 april 2023 heeft het college besloten om een garantiesubsidie toe te kennen aan het Diemer Festijn en de Omval van respectievelijk € 25.000 en € 100.000. Hiervoor geldt dat er pas een bedrag zal worden geclaimd in de vierde kwartaalbrief, wanneer het Diemer Festijn en/of de Omval aanspraak maken op deze garantiesubsidies.

2.4 Ontwikkelingen opvang vluchtelingen

In deze paragraaf nemen we de ontwikkelingen op die betrekking hebben op de opvang van vluchtelingen. Er komen zowel ontwikkelingen met een financieel effect aan de orde als ontwikkelingen die een meer informatief karakter hebben.

2.4.1 Opvang ontheemden Oekraïne

Programma Inkomen en armoede

De opvang van de ontheemden uit de Oekraïne is verlengd. Dit maakt dat we ook in 2023 kosten maken. We verwachten dat het Rijk deze kosten volledig vergoed. Op basis van de huidige ervaringscijfers houden wij rekening met 89 personen in de opvang studio's op de Bergwijkdreef en 4 personen in een aangepaste woning. Op basis van deze uitgangspunten verwachten we een bijdrage van afgerond € 3.185.000 te ontvangen.

Een deel hiervan is voor de uitbetaling van het leefgeld. Bij de uitgaven van het leefgeld gaan wij uit van de cijfers zoals we in 2022 hebben gerealiseerd (gemeentelijke opvang 93 personen vluchtelingen en particuliere opvang 120 personen). Totaal is dan een budget van € 370.000 benodigd in 2023.

Voor de exploitatiekosten van de woningen aan de Bergwijkdreef houden we voorlopig een budget van € 150.000 aan.

Het restant van het budget (€ 2.665.000) reserveren we voor de huisvesting van de vluchtelingen. In eerste instantie willen we dit inzetten ter dekking van de aanschaf van woonunits. We zijn nog aan het onderzoeken of dit binnen de regels van de specifieke uitkering is toegestaan en komen hier op terug wanneer er duidelijkheid is.

2.4.2 Kwartiermaker zorg en ondersteuning ontheemden

Programma Sociaal

Eerder dit jaar heeft het college het besluit genomen om de werkzaamheden (beleid en uitvoering) rond de opvang van ontheemden, asielzoekers en statushouders structureel binnen de gemeentelijke organisatie te borgen. Dit past ook binnen de landelijke tendens en regelgeving om deze opvang uit de crisismatige aanpak te halen. Via een informatie van het College bent u hierover op 4 april 2023 geïnformeerd. De informatiememo geeft aan dat er voor dit project drie sporen zijn:

1. Zorg en ondersteuning binnen/buiten de gemeentelijke organisatie;
2. Tijdelijke en definitieve plaatsing flexwoningen voor ontheemden;
3. Structurele opvang tijdelijke woningbehoefte.

Voor spoor 1 'Zorg en ondersteuning binnen/buiten de gemeentelijke organisatie' is een kwartiermaker aangesteld. De opdracht is het in beeld brengen van de noodzakelijke voorzieningen en zorg voor ontheemden, asielzoekers en statushouders die met de opvang gepaard gaan. De kosten van inhuur van de projectleider/kwartiermaker bedragen tot 1 oktober 2023 € 40.000. Ook hiervoor geldt dat we nog onderzoeken of de gelden van de specifieke uitkering hiervoor mogen worden ingezet. Vooralsnog gaan we uit van niet. Wanneer dit wijzigt vermelden wij dit in één van de volgende kwartaalbrieven.

2.5 Nieuwe ontwikkelingen met financieel effect in 2023

In deze paragraaf komen de ontwikkelingen aan de orde die een financieel effect hebben. Dit kunnen ontwikkelingen zijn met een effect op het rekeningsaldo of betrekking hebben op de inzet van reserves. Ook aanpassingen van investeringsbudgetten komen in dit hoofdstuk aan bod. Het betreft begrotingswijzigingen waarover de raad besluiten moet nemen.

2.5.1 Indexatie budget jeugdhulp

Programma Sociaal

In de 4e kwartaalbrief 2022 hebben we u geïnformeerd over de herijking bij de hoog-specialistische jeugdhulp namelijk de taakgerichte financiering en een lumpsum bekostiging. Het is een gegeven dat er sprake is van een toenemende vraag naar jeugdhulp en het zorggebruik uit zeer complexe en/of meervoudige problematiek bestaat. Ook zijn de lonen in de zorg flink gestegen. Op basis van de herijking en indexaties vinden er financiële aanpassingen plaats. Voor specialistische jeugdhulp zijn de contractueel vastgelegde indexatieaanpassingen aanzienlijk verhoogd. Dit geldt in het bijzonder bij de hoog-specialistische jeugdhulp en gecertificeerde instellingen. Daarnaast is het budget preventieve en ambulante jeugdhulp de afgelopen jaren niet geïndexeerd terwijl de kosten wel gestegen zijn via de jaarlijkse contracten met verschillende aanbieders.

De tarieven binnen de jeugdhulp contracten worden worden geïndexeerd aan de hand van de Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling (OVA)-index. Voor 2022 is de OVA-index 4,42% en voor 2023 is de OVA-index vastgesteld op 6,36%.

Voor de herijking en indexering vragen we extra middelen aan voor de kosten van jeugdhulp (preventief, ambulant en specialistisch). In 2023 is € 900.000 extra budget nodig. Dit budget is structureel en zal ook worden meegenomen in de Kadernota 2024.

2.5.2 Gezond en Actief Leven Akkoord

Programma Sociaal

Met het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) bouwen we aan het fundament voor een gerichte lokale en regionale aanpak op het gebied van preventie, gezondheid en sociale basis. Het akkoord omvat afspraken over het bereiken van een gezonde generatie in 2040: weerbare, gezonde mensen die opgroeien, leven, werken en wonen in een gezonde leefomgeving met een sterke sociale basis.

Gemeenten kunnen voor hun eigen inzet op de doelen in het GALA een beroep doen op een specifieke uitkering van het Rijk. Wij verwachten dat de gemeente tot en met 2026 van het Rijk een uitkering ontvangt van afgerond € 1,5 miljoen. Voor 2023 heeft Diemen al een bedrag van € 395.000 ontvangen. Op grond hiervan stellen wij voor om zowel de baten als de lasten te verhogen met dit bedrag. In het vierde kwartaal leggen wij de raad een bestedingsplan voor.

2.5.3 Openbare Gezondheidszorg Amstelland

Programma Sociaal

Omdat de kosten in 2023 sneller stijgen dan in de begroting 2023 was voorzien, is dit jaar 2023 van de gemeenschappelijke regeling geactualiseerd. De actualisatie 2023 is gebaseerd op:

1. Nominale ontwikkeling van de lonen met ingang van 1 januari in 2023 van 7,16%. Het begrote percentage voor 2023 was 2,5%.
2. Extra plustaken: Preventieve logopedie en Sociaal Medische Indicatie (SMI).

Voor Diemen is de geactualiseerde geraamde jaarlijkse bijdrage 2023 in totaal € 1.382.000. Om aan deze verplichting te voldoen wordt de begroting met € 59.000 verhoogd. Hiervan kunnen wij € 14.000 ten laste brengen van de specifieke uitkering Onderwijs achterstandenbeleid, daarom stellen wij voor de begroting met € 45.000 te verhogen.

2.5.4 GGD Amsterdam - Amstelland (Veilig thuis en Centrum seksueel geweld)

Programma Sociaal

De geactualiseerde loonkosten 2023 zijn gebaseerd op het verwachte de prijspeil 2023. Deze kosten zijn in de begroting (vanaf 2023) aangepast conform de loontabellen van 2023. Daarbij wordt rekening gehouden met de CAO stijging in 2023. De materiële lasten worden in de begroting 2023 geïndexeerd met een percentage van 7,16%. Daarnaast wordt het Centrum Seksueel Geweld (CSG) in 2023 uitgebreid.

Bij de geactualiseerde begroting 2023 wordt er een hogere gemeentelijke bijdrage voor de gemeente Diemen verwacht van in totaal € 134.000. Ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2023 € 109.000 is dit een stijging van € 25.000.

2.5.5 Hervormingsagenda Jeugd

Programma Sociaal

Het ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport (VWS), zorgaanbieders, cliënten(vertegenwoordigers), professionals en de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) stellen samen de Hervormingsagenda Jeugd op. Het huidige jeugdstelsel is niet houdbaar. Daarom werken deze 5 partijen aan de hervormingsagenda om de hulpverlening te verbeteren en het jeugdstelsel beter beheersbaar te maken. De (concept) Hervormingsagenda jeugd beschrijft de aanpak van een grote transitie die we de komende jaren met elkaar moeten maken. De agenda bestaat uit een groot pakket inhoudelijke maatregelen die moeten leiden tot betere en beter passende zorg voor kinderen en gezinnen binnen een stelsel dat houdbaar is voor de toekomst (zowel financieel als in menskracht).

In april 2023 zijn gemeenten en Rijk het eens geworden (principeakkoord) over een passend financieel kader dat hoort bij het pakket aan inhoudelijke maatregelen die worden neergelegd in de Hervormingsagenda. De bezuinigingen vanaf 2026 worden in één keer doorgevoerd.

Er wordt een budget van € 45.000 aangevraagd om een projectleider/senior beleidsadviseur in te huren om invulling te geven aan de vertaling en uitvoering van de hervormingsagenda naar onze lokale situatie. Waar mogelijk trekken we bij het ontwikkelen en uitvoeren van deze interventies samen op met de andere DUO-gemeenten en ook met Amsterdam.

Naast de inzet die gevraagd wordt om de hervormingsagenda te vertalen naar onze lokale (regionale) situatie gaat de huidige ambtelijke inzet onverminderd door om te werken aan het beperken van de instroom van nieuwe cliënten, het bevorderen van de uitstroom van cliënten, intensiever contractmanagement en inzetten op 'normalisering' en de-medicaliseren.

2.5.6 Wonen en zorg

Programma Sociaal

Er zijn diverse ontwikkelingen op het terrein van wonen en zorg die buiten de beschikbare ambtelijke beleids capaciteit vragen om diverse implementaties. Het gaat daarbij om de implementatie Wet goed verhuurderschap, de opvolging van de nieuwe woonruimteverdeling en de verdere implementatie van de (regionale) aanpak dakloosheid. Om de implementatie(s) goed uit te kunnen voeren wordt voorgesteld hiervoor € 35.000 beschikbaar te stellen. Het gaat hierbij om inhuur om dit uit te kunnen voeren in het jaar 2023.

2.5.7 Juridisch eigendom schoolgebouw Het Atelier Diemen Zuid

Programma Onderwijs

Bij aanvang van het nieuwe schooljaar start basisschool Het Atelier in de nieuwe school in Holland Park. Na de verhuizing komt het schoolgebouw in Diemen-Zuid leeg te staan en zal het juridisch eigendom worden overgedragen aan de gemeente, de gemeente wordt hiermee eigenaar van het gebouw.

Op dit moment vindt een scenariostudie plaats om in beeld te brengen welke mogelijke invullingen er zijn voor het gebouw. De resultaten worden voor het zomerreces verwacht, de besluitvorming over de invulling vindt later plaats.

De instandhouding van het schoolgebouw zal vanaf de overdrachtsdatum (naar verwachting midden september 2023) de verantwoordelijkheid zijn van de gemeente. Om de notariële overdracht, het leegstandsbeheer en voorkomende onderhoudstaken voor instandhouding te kunnen bekostigen is voor de periode september tot en met december € 35.000 benodigd. Als definitief besloten is over de invulling van het gebruik van het gebouw, zal bekeken worden welke kosten daaraan verbonden zijn.

2.5.8 Leerlingenvervoer

Programma Onderwijs

Het beschikbare budget voor het schoolvervoer voor 2023 is € 380.000. De ingeschatte kosten voor het schoolvervoer in 2023 bedragen € 450.000.

Noodmaatregelen

In 2023 is het beschikbare budget voor schoolvervoer ontoereikend doordat er meer middelen beschikbaar zijn gesteld om de acute problemen in het leerlingenvervoer op te lossen én doordat de kosten voor het schoolvervoer door de inflatie hoger uitvallen. De acute problemen in het leerlingenvervoer zijn aangepakt door in december 2022 eenmalig meer middelen vrij te maken voor de Noodmaatregel Leerlingenvervoer en door in 2023 voor een periode van 6 maanden een adviseur leerlingenvervoer in te huren. De kosten van de noodmaatregel bedragen € 50.000 en de kosten van de tijdelijk inhuur van een adviseur leerlingenvervoer bedragen eveneens € 50.000. Daarnaast wordt er in 2023 meer middelen vrijgemaakt voor het bevorderen van de expertise van de jeugdconsulenten op het gebied van leerlingenvervoer (€ 5.000). De verwachte overbesteding van € 140.000 (incidentele extra kosten leerlingenvervoer en inflatie) kan deels opgevangen worden binnen het beschikbare budget. Verwacht wordt dat de begroting met € 70.000 wordt overschreden. Voorstel is de begroting voor schoolvervoer incidenteel met € 70.000 op te hogen in 2023. Voor 2024 is de verwachting dat het beschikbare budget van € 380.000 voor schoolvervoer weer toereikend is.

Extra inzet adviseur Jeugd voor leerlingenvervoer

Per 1 juli 2023 wordt de functie Adviseur Jeugd toegevoegd aan het Wmo-team. De Adviseur Jeugd gaat ook taken vervullen voor het leerlingenvervoer. Om de doelen op het gebied van leerlingenvervoer te realiseren is tijdelijk aanvullende inzet van de Adviseur Jeugd noodzakelijk. Voorgesteld wordt de Adviseur Jeugd van 1 juli tot en met 31 december 2023 voor 8 uur per week extra in te zetten voor het leerlingenvervoer. Voor deze extra inzet is eenmalig € 7.000 nodig. Deze kosten zijn meegenomen in de hierboven genoemde budgetverhoging.

2.5.9 Verhogen investeringsbudget Schoolstraat

Programma Leefomgeving en klimaat

In de Jaarstukken 2022 bent u geïnformeerd over de overschrijding van het investeringsbudget van de overstortvoorziening in de Schoolstraat. Tijdens de voorbereiding is de overstortvoorziening te klein gedimensioneerd. De uitvoering is daardoor duurder geworden dan vooraf ingeschat. Bovendien waren de kosten als gevolg van prijsinflatie gestegen. Totaal moet het oorspronkelijke investeringsbudget van € 244.000 met € 75.000 worden verhoogd.

2.5.10 Investeringsbudget Vervangen openbare verlichting rondom gemeentehuis

Programma Leefomgeving en klimaat

In 1995 is de openbare verlichting aan de achterzijde van het gemeentehuis aangelegd. Het vervangen van deze lichtmasten staat gepland rond 2040. Uit onze inspectieronden blijkt dat de lichtmasten het einde van hun technische levensduur hebben bereikt en aan vervanging toe zijn.

Dit type lichtmast is niet meer verkrijgbaar en wordt niet meer gemaakt. We moeten daarom een andere lichtmast toepassen. Hiervoor moeten we de armatuur (behuizing van de lamp) en de mast vervangen. Het gaat hier om een zogeheten A-locatie, waardoor we speciale armaturen en masten toepassen met een uitstraling die past bij het gebied. Dezelfde masten staan al aan de voorzijde van het gemeentehuis. In het kader van de verduurzaming van de openbare verlichting in Diemen, gaan we ledlampen toepassen.

Gelijktijdig met de vervanging van de verlichting aan de achterzijde van het gemeentehuis, vervangen we ook de lampen en armaturen aan de voorzijde van het gemeentehuis voor ledverlichting. Daar hangt op dit moment namelijk nog conventionele verlichting.

In totaal is er investering nodig van € 120.000 nodig voor deze werkzaamheden. Deze investering zal worden afgeschreven over 30 jaar. De kapitaallasten voor deze investering bedragen € 7.600 per jaar.

2.5.11 Inzet tegemoetkoming Rijk capaciteit energie en klimaatbeleid voor 2023

Programma Leefomgeving en klimaat

Het nationale klimaatakkoord heeft tot doel de internationaal gemaakte afspraken vanuit het Parijsakkoord uit 2005 te realiseren. Het klimaatakkoord is gericht op 49% reductie voor de directe uitstoot van CO₂ van in Nederland gevestigde sectoren Elektriciteit, Industrie, Gebouwde omgeving, Mobiliteit en Landbouw ten opzichte van 1990.

Gemeenten hebben een belangrijke taak bij het realiseren van de doelstelling uit het klimaatakkoord. Voor Diemen gaat het daarbij met name om het grootschalig opwekken van duurzame elektriciteit en warmte (regionale energiestrategie) en het met de gebouwde omgeving van het gas af te gaan (transitievisie warmte). Het overgrote deel van de bedrijvigheid in Diemen valt niet onder de sector industrie maar onder de gebouwde omgeving. Daarnaast zet Diemen ook in op schone mobiliteit. In Diemen is er vrijwel geen landbouw.

Het geld vanuit de tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE) moet de gemeente voor tenminste 90% besteden aan capaciteit voor de genoemde 5 sectoren. De overige 10% mag worden besteed aan daarbij ondersteunende middelen. Het geld mag worden besteed aan zowel nieuw in te huren capaciteit als aan medewerkers die reeds langere tijd op de energietransitie voor de genoemde 5 sectoren actief zijn.

In het landelijke coalitieakkoord is voor de jaren 2023 tot en met 2030 in totaal 5 miljard geormerkt voor de uitvoeringskosten van gemeenten en 96 miljoen voor regionale samenwerkingsverbanden zoals de RES regio. Uitgangspunt hierbij was het advies “van

Parijs naar praktijk” van de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB). De middelen voor de periode 2023-2025 worden op aanvraag uitgekeerd. Om op langere termijn zekerheid over de middelen te bieden, wil de minister zo snel mogelijk een wettelijke regeling opstellen voor het uitkeren van de middelen in de periode 2026 t/m 2030.

In de jaren 2024 en 2025 krijgen gemeenten minimaal het budget dat is toegekend voor het jaar 2023. De verdeling van de middelen waarmee het macrobudget vanaf 2024 groeit wordt nog nader uitgewerkt en zal deels worden gebaseerd op basis van deze vaste verdeelsleutel (basisfinanciering) en zal deels aansluiten bij de klimaatplannen die gemeenten hebben. Het bedrag dat gemeenten in 2023 als basisfinanciering wordt toegekend is in principe ook het minimale bedrag dat gemeenten tot 2030 jaarlijks wordt toegekend. Het enige voorbehoud hierbij is dat de in de bestuurlijke afspraken vastgelegde herijking in 2024 voor de periode 2026 -2030 kan leiden tot gewijzigde inzichten wat er nodig is aan middelen.

De gemeente Diemen heeft het CDOKE basisbudget voor de periode 2023-2025 aangevraagd en op 14 april 2023 toegewezen gekregen. Het budget voor een bepaald jaar moet binnen 3 jaar voor tenminste 90% zijn uitgegeven aan personeelskosten voor energie- en klimaatbeleid. Wat dan niet is uitgegeven moet worden teruggestort. Wat in 2023 wordt toegekend moet dus uiterlijk eind 2025 zijn besteed. En wat in 2024 wordt toegekend uiterlijk in 2026, et cetera. Het gaat daarbij om de volgende bedragen:

2023-2025 (uitkering in 2023)	2024-2026 (uitkering in 2024)	2025-2027 (uitkering in 2025)
€ 640.000	€ 645.000	€ 650.000

Het voorstel voor de inzet van de te ontvangen CDOKE budgetten voor de periode 2024 - 2030 wordt uitgewerkt in de Kadernota 2024. Het voorstel voor de inzet van het in 2023 ontvangen CDOKE budget van € 640.000 is hieronder opgenomen.

Voorgesteld wordt om het CDOKE budget 2023 als volgt in te zetten:

1. Ingehuurd en aangesteld personeel op energietransitie en schone mobiliteit over 2023

Warmteregisseur	110.000
Beleidsadviseur Duurzaamheid (RES)	100.000
Senior beleidsadviseur - regionale en landelijke energieinfra	28.000
Beleidsadviseur Duurzaamheid - planning en control & financiën	21.000
Beleidsadviseur schone mobiliteit	100.000
Adviseur verkeerszaken - plaatsing laadpalen	7.000
Inhuur beleidsondersteuning - Actieplan 'Zon op grote daken'	50.000
Overhead en ondersteunende middelen	94.000
	510.000

Deze kosten zijn in de primitieve begroting 2023 ten laste van de algemene middelen gebracht. Nu we de toekenning van de specifieke uitkering hebben ontvangen kunnen deze kosten ten laste van de ontvangen uitkering worden gebracht. Voorstel is de niet ingezette algemene middelen ten gunste van de Bestemmingsreserve Duurzaamheid te brengen.

2. Inhuur extra capaciteit tot eind 2023 (NIEUW)

Extra inhuur beleidsondersteunend medewerker isolatieprogramma	30.000
Extra inhuur en inzet communicatie en participatie transitievisie warmte en regionale energiestrategie	100.000
	130.000

2.5.12 Verlagen investeringsbudget vergroenen Holland Park

Programma Leefomgeving en klimaat

Bij de 3^e kwartaalbrief 2021 en de 2^e kwartaalbrief 2022 is budget gevraagd om het eerste deel van Holland Park te vergroenen. Totaal is een investeringsbudget van € 180.000 beschikbaar gesteld. Deze werkzaamheden zijn inmiddels uitgevoerd. Bij deze budgetaanvraag is aangekondigd dat met een eigenaar van een kantoorpand in Bergwijkdreef een afspraak in de maak was, om de overmaat van water die in het eerste deel van Holland Park is aangelegd, in te kunnen zetten voor de benodigde watercompensatie voor de uitbreiding van dit kantoorpand. De kantooreigenaar zou hiervoor een vergoeding aan de gemeente betalen. Deze vergoeding zouden we inzetten voor de vergroeningsmaatregelen. De afspraken met de kantooreigenaar zijn afgerond. De eigenaar betaalt de gemeente een vergoeding van € 120.000. Voorstel is dit bedrag ten gunste van de reeds aangevraagde investering "Vergroenen Holland Park" te brengen.

2.5.13 Woonruimteverdeling

Programma Gebiedsontwikkeling

In januari 2023 is de nieuwe woonruimteverdeling van sociale huurwoningen gestart. In het raadsvoorstel van 2021 waren er kosten begroot voor coördinatie en het behandelen van aanvragen van situatiepunten. Op 13 december 2022 is het collegebesluit genomen voor de implementatie van het nieuwe woonruimteverdeelsysteem per 16 januari 2023. Daarin zijn de kosten voor automatisering vastgesteld op € 15.000 in 2023. Daarbij komen de kosten voor de toetsing van aanvragen en het afhandelen van bezwaar en beroep. Deze kosten bedragen € 40.000 in 2023.

Daarnaast is in 2023 een werkbudget van € 6.000 nodig. Totaal is in 2023 een budget van € 61.000 benodigd. Omdat er voor circa € 10.000 ruimte is binnen de begroting, stellen wij voor de begroting te verhogen met € 50.000.

In de Kadernota worden de kosten voor 2024 en verder opgevoerd.

2.5.14 Premieverhoging wettelijke aansprakelijkheidsverzekering

Programma Samen besturen

Een aansprakelijkheidsverzekering is een verzekering die de gemeente beschermt tegen het risico van aansprakelijkheid. Op enkele uitzonderingen na vergoed een aansprakelijkheidsverzekering alle vorderingen uit letsel- en zaakschade die door de gemeente en haar medewerkers wordt veroorzaakt.

In 2019 is de aansprakelijkheidsverzekering van Diemen, Uithoorn en Ouder-Amstel aanbesteed. In deze aanbestedingsprocedure is het perceel gegund aan Centraal Beheer Achmea. De gewenste looptijd van de polissen was destijds drie jaar vast, met twee keer een tweezijdige optie tot verlenging. In juli 2022 ontvingen wij bericht van Centraal Beheer Achmea dat zij de verzekeringsovereenkomst(en) per 1 januari 2023 beëindigden. De premie van de aansprakelijkheidsverzekering is fors gestegen, per saldo stijgt de premie met € 35.000. Dit betreft een structurele stijging.

2.5.15 Portokosten

Programma Samen besturen

In de afgelopen jaren zijn door de monopoliepositie van PostNL de tarieven van het verzenden van post op alle onderdelen enorm gestegen. Het budget dat jaarlijks in de begroting wordt gereserveerd is hierdoor niet meer toereikend en de overschrijding wordt jaarlijks hoger. De overschrijding is niet alleen het gevolg van inflatie. De laatste jaren zijn er steeds meer projecten die leiden tot meer postverzendingen. Om deze kosten op te vangen dient het budget met € 25.000 verhoogd te worden.

2.5.16 Wijziging Reglement van Orde

Programma Samen besturen

Met het toenemende aantal taken en de hoge werkdruk is er bij de gemeenteraad behoefte aan uitbreiding van het aantal fractieopvolgers tot maximaal twee per fractie. Het Reglement van orde is bij raadsbesluit van 1 juni 2023 hierop aangepast.

Fractieopvolgers ontvangen een vergoeding zoals vastgelegd in de Verordening rechtspositie raads- en commissieleden gemeente Diemen 2020 van € 1.700 per jaar. Niet elke fractie zal van de verruiming gebruik maken. Maar uitgaande van 7 fracties zijn de mogelijke extra kosten op jaarbasis maximaal €11.900

2.5.17 Initiatievencoördinator

Programma Samen besturen

Het introduceren van de initiatievencoördinator is een wezenlijk onderdeel van het Programma Voor en met Diemen. De initiatievencoördinator gaat aan de slag met diverse acties uit het Participatiekader, zoals het in kaart brengen van initiatieven en netwerken en het beter benutten van initiatieven en netwerken, het stroomlijnen van de gemeentelijke ondersteuning hierbij en het verbeteren van de externe communicatie over de gemeentelijke initiatieven. Zonder deze inzet is er vooralsnog geen capaciteit voor handen om deze acties op te pakken.

Momenteel zijn de taken die de initiatievencoördinator gaat doen deels nog ondergebracht bij de wijkcoördinatoren. Zij zitten in verschillende teams. Deze taken vallen straks binnen de functie van de initiatievencoördinator. Het vergt enige tijd om deze formatieruimte ook daadwerkelijk vrij te maken binnen de teams. Binnen een termijn van anderhalf jaar verwachten wij de dekking van de personeelskosten van de initiatievencoördinator te kunnen dekken uit 'vrijgemaakte' formatie. Verwachting is dat de initiatievencoördinator 1 juli kan starten. Voor 2023 is een budget van € 37.500 nodig.

Vooruitlopend op de besluitvorming is al 16 uur formatieruimte vrijgespeeld, dat is voor 2023 afdoende om de personeelskosten te dekken. Het budget voor 2024 verwerken we in de begroting 2024.

2.5.18 Diemen 800 jaar

In de begroting 2023 is voor het schrijven van de startnotitie een budget van € 15.000 opgenomen. Omdat we ervoor kiezen ons eerst te oriënteren en dan pas een startnotitie te schrijven, hebben we geld nodig om de werkbezoeken te organiseren en te begeleiden en vanuit die input een plan voor te leggen aan de raad. Hiervoor willen we een ervaren

externe projectleider inhuren, die ons ook kan helpen bij het in kaart brengen van de sponsoringsbereidheid van beeldbepalende ondernemers in Diemen. Daarnaast is er budget nodig voor communicatie-uitingen en aanverwante kosten zoals bijvoorbeeld busvervoer.

Voorstel is het budget met € 25.000 te verhogen tot € 40.000.

Op basis van de startnotitie wordt de aanvraag voor het uiteindelijk benodigde budget en de wijze waarop we dit organiseren aan de raad voorgelegd.

2.5.19 Bijdrage Duo+

Programma Financiën

De nieuwe CAO voor gemeenten heeft ook effect op de bijdrage aan Duo+. Verwachting is dat dit tot een hogere bijdrage van € 200.000 gaat leiden. In de 2e begrotingswijziging 2023 van Duo+ weten we het exacte bedrag. Vooralsnog stellen wij voor de bijdrage aan Duo+ in deze kwartaalbrief met € 200.000 te verhogen tot € 7,2 miljoen.

2.5.20 CAO-ontwikkeling gemeenteambtenaren

Programma Financiën

Vanaf 2 januari 2023 tot en met 1 januari 2024 is een nieuwe CAO voor ambtenaren van toepassing. In deze nieuwe CAO is onder meer opgenomen dat de salarissen per 2 januari 2023 eerst stijgen met € 240 en daarna met 2%. Voor Diemen betekent dit een structurele stijging van € 1.145.000. In de begroting is rekening gehouden met een bedrag van € 575.000. Om aan de salarisverplichting te kunnen voldoen moeten de budgetten voor salarissen met € 570.000 verhoogd worden.

Na bijstelling bedraagt het totale budget voor salarissen € 20.210.000.

2.5.21 Inzetten stelpost prijsindexering

Programma Financiën

Bij het opstellen van de begroting is voor de gevolgen van loon- en prijsindexeringen een stelpost van € 500.000 opgenomen. In de septembercircularis 2022 heeft het Rijk extra geld beschikbaar gesteld voor de gevolgen van loon- en prijsindexeringen. Voor Diemen bedroeg dit € 595.000. Dit bedrag is toegevoegd aan de stelpost. In deze kwartaalbrief zijn de grootste mutaties als gevolg van loon- en prijsindexering verwerkt. We stellen daarom voor het saldo in de stelpost 'Loon- en prijsindexering' (€ 1.095.000) vrij te laten vallen ter dekking van de in deze kwartaalbrief genoemde voorstellen.

2.6 Verloop geraamd resultaat 2023

In onderstaand overzicht krijgt u een beeld van alle voorgestelde begrotingswijzigingen die in voorgaande paragraaf zijn genoemd en het effect daarvan op het geraamd resultaat 2021 na verwerking/vaststelling van deze kwartaalbrief.

Omschrijving		Prog/ paragr	Bedrag x € 1.000	I/S
Primitieve begroting 2023			131	
Geraamd resultaat 1e kwartaalbrief 2023			-134	
Geraamd resultaat na 1e kwartaalbrief 2023			-3	
Ontwikkelingen vluchtelingen			-40	
2.4.1	Opvang ontheemden Oekraïne - inkomsten	Inkomen en armoede	3.185	I
	Opvang ontheemden Oekraïne - uitgaven	Inkomen en armoede	-3.185	I
2.4.2	Kwartiermaker - Zorg en ondersteuning ontheemden	Sociaal	-40	I
Algemene ontwikkelingen			-977	
2.5.1	Indexatie budget jeugdhulp	Sociaal	-900	S
2.5.2	Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)	Sociaal	-395	I
	- Specifieke uitkering Rijk (GALA)	Sociaal	395	I
2.5.3	Openbare Gezondheidszorg Amstelland - <i>verhoging bijdrage</i>	Sociaal	-45	S
2.5.4.	GGD Amsterdam - Amstelland (Veilig thuis en Centrum seksueel geweld) - <i>verhoging bijdrage</i>	Sociaal	-25	S
2.5.5	Hervormingsagenda Jeugd	Sociaal	-45	I
2.5.6	Wonen en Zorg	Sociaal	-35	I
2.5.7	Juridisch eigendom schoolgebouw Het Atelier	Onderwijs	-35	I
2.5.8	Leerlingenvervoer	Onderwijs	-70	I
2.5.9	<i>Verhogen investeringsbudget Schoolstraat (€ 75.000)</i>	Leefomgeving en klimaat	Kapitaal-lasten ²	I
2.5.10	Investeringsbudget Vervangen openbare verlichting rondom gemeentehuis (€ 120.000)	Leefomgeving en klimaat	Kapitaal-lasten ²	I
2.5.11	Tegemoetkoming Rijk (Energie & Klimaatbeleid)	Leefomgeving en klimaat	640	I
	- Inhuur capaciteit (<i>BESTAAND</i>)	Leefomgeving en klimaat	-510	I
	- Inhuur capaciteit (<i>NIEUW</i>)	Leefomgeving en klimaat	-130	I
2.5.12	Verlagen investeringsbudget vergroenen Holland Park (-/- € 120.000)	Leefomgeving en klimaat	Kapitaal-lasten ²	I

² De bijbehorende kapitaallasten worden vanaf de begroting 2023 structureel opgenomen.

Omschrijving		Prog/ paragr	Bedrag x € 1.000	I/S
2.5.13	Woonruimteverdeling	Gebiedsontwikkeling	-50	I
2.5.14	Premieverhoging wettelijke aansprakelijkheidsverzekering	Samen besturen	-35	S
2.5.15	Portokosten	Samen besturen	-25	S
2.5.16	Aanpassing Reglement van Orde	Samen besturen	-12	S
2.5.17	Initiatievencoördinator	Samen besturen	-	S
2.5.18	Diemen 800 jaar	Samen besturen	-25	I
2.5.19	Bijdrage Duo+	Financiën	-200	S
2.5.20	CAO-ontwikkelingen gemeenteambtenaren	Financiën	-570	S
2.5.21	Inzetten stelpost prijsindexeringI	Financiën	1.095	S
Subtotaal 2e kwartaalbrief			-1.017	
Geraamd resultaat na 2e kwartaalbrief			-1.020	

3 Voorgestelde begrotingswijzigingen

De financiële bevoegdheden van de raad zijn het vaststellen van de inkomsten en uitgaven per programma, de onttrekkingen en de toevoegingen aan de reserves en de uitgaven voor investeringen. Deze worden allemaal besloten in de programmabegroting. Gedurende het jaar kunnen zich situaties voordoen die passen binnen het bestaande beleid, maar wel een raadsbeslissing vragen. De mogelijkheid van een extra te ontvangen subsidie is er zo een. Formeel mag het college die pas aanvaarden als de Raad deze heeft goedgekeurd. De inkomsten en uitgaven van het betreffende programma worden er immers door beïnvloed.

De praktijk is echter dat voor dergelijke 'beleidsarme' beslissingen het college een beslissing neemt in lijn met het door de raad vastgestelde beleid. De gemeenteraad wordt vervolgens in de kwartaalbrief gevraagd de voorgestelde begrotingswijzigingen vast te stellen en daarmee de budgetten in het huidig begrotingsjaar aan te passen.

In deze paragraaf hebben we de toelichtingen opgenomen. Het overzicht van de beleidsarme besluiten treft u aan op de volgende pagina. In paragraaf 4 hebben we de begrotingswijzigingen verwerkt in de begroting.

Beleidsarme én budgettair neutrale begrotingswijzigingen

De raad stelt per programma de budgetten op baten- en lastenniveau vast. In dit hoofdstuk worden saldoneutrale budgetwijzigingen opgenomen. Oftewel wijzigingen die geen invloed hebben op het verwachte begrotingssaldo. Het betreft de volgende soorten wijzigingen:

- budgetverschuivingen tussen twee programma's;
- een aanpassing van de baten en/of de lasten binnen één programma.

Besluit	Bedrag (x € 1.000)	Van	Naar	I/S ¹
3.1.1 Steunimpuls Voor steunimpuls is € 231.000 begroot (programma Sociaal). In de 1e kwartaalbrief is € 6.000 van programma Sociaal naar programma Inkomen en armoede overgeheveld. Met deze mutatie wordt ook het restantbudget van programma Sociaal naar programma inkomen en Armoede overgeheveld.	225	Sociaal	Inkomen en armoede	I
3.1.2 Nationaal Programma Onderwijs (NPO) Gemeenten krijgen uit het Nationaal Programma Onderwijs middelen om in te zetten op het inhalen van onderwijsachterstanden die kinderen opliepen tijdens de coronapandemie. Deze middelen kunnen worden ingezet tot en met schooljaar 2024-2025. Per saldo gaat het om een bedrag van € 315.000. De gemeente Diemen heeft tot en met mei 2023 al een bedrag van 287.000 ontvangen. Hiervan is in 2022 € 37.000 reeds ingezet. Het college heeft een bestedingsplan vastgesteld, op basis waarvan de overige middelen ingezet kunnen worden ter realisatie van de doelstellingen van het NPO. Op grond hiervan stellen wij voor om de resterende € 250.000 die momenteel op de balans staan, toe te voegen aan de begroting. Concreet betekent dit dat zowel de baten als de lasten met dit bedrag worden verhoogd.	250	Balans	Onderwijs	I
3.1.3 Subsidies (Sociaal domein) De subsidiebudgetten 2023 hebben wij op basis van verstrekte beschikkingen bijgesteld. Per saldo gaat budget neutrale mutatie van ongeveer € 102.000. Bij het opstellen van de begroting 2022 en verder is rekening met deze bijstelling gehouden.	102	Vrije tijd	Diverse	S
3.1.4 Personeelsuitstapje(s) Binnen de begroting hebben wij € 22.700 incidenteel beschikbaar voor personeelsuitstapjes. Dit budget is verdeeld over de verschillende teams.	23	Samen besturen	Diverse Team kostenplaatsen	I

¹ I = Incidenteel; S = Structureel

4 Baten en lasten per programma

In deze bijlage zijn de programmacijfers met de baten en lasten per programma opgenomen. Per programma wordt vermeld: de wijzigingen van de lasten en de wijzigingen van de baten. In de regels vanaf verrekening reserves worden de mutaties op de reserves getoond.

OVERZICHT BATEN EN LASTEN

Programma	Primitief		Wijz. tm 1e kw. brief		Wijz. 2e kw. brief		Totaal	
(bedragen X 1.000)	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
baten en lasten								
Sociaal	-24.028	488	-906	-	-1.087	395	-26.021	883
Veilig	-3.412	50	-54	-	-	-	-3.466	50
Inkomen en armoede	-10.576	7.549	-1.658	160	-682	520	-12.916	8.229
Vrije tijd	-5.209	1.742	-140	80	-83	-	-5.432	1.822
Onderwijs	-4.133	1.343	-65	-	-359	250	-4.557	1.593
Gebiedsontwikkeling	-8.696	7.549	-427	50	-50	-	-9.173	7.599
Leefomgeving en klimaat	-20.581	9.135	-460	18	-218	639	-21.260	9.793
Verkeer	-1.999	1.146	-35	-	-	-	-2.034	1.146
Samen besturen	-16.931	464	-51	-	-190	-	-17.172	464
Financien	-1.910	67.721	-705	1.113	-2.309	2.665	-4.923	71.500
Subtotaal	-97.476	97.188	-4.501	1.421	-4.977	4.469	-106.955	103.079
reserves								
Sociaal	-	-	-	767	-	-	-	767
Veilig	-	-	-	35	-	-	-	35
Inkomen en armoede	-	-	-	1.206	-	-	-	1.206
Vrije tijd	-	-	-	-	-	-	-	-
Onderwijs	-	-	-	12	-	-	-	12
Gebiedsontwikkeling	-	240	-	358	-	-	-	598
Leefomgeving en klimaat	-7	3	-	441	-509	-	-516	444
Verkeer	-	274	-	35	-	-	-	309
Samen besturen	-90	-	-	91	-	-	-90	91
Financien	-	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal	-97	516	-	2.945	-509	-	-606	3.461
Saldo	-97.573	97.704	-4.501	4.366	-5.486	4.469	-107.561	106.540
Geraamd resultaat	131	Overschot	-135	Tekort	1.017	Tekort	-1.020	Tekort

VERWACHT REKENINGSALDO

Resultaat (bedrag X 1.000)	Saldo
Geraamd resultaat primitieve begroting	131

Resultaat (bedrag X 1.000)	Saldo
Geraamd resultaat 1e kwartaalbrief	-134
Geraamd resultaat 2e kwartaalbrief	-1.017
Geraamd resultaat totaal	-1.020

5 Bijlagen

Doorwerking rekenkameronderzoek

Tijdens de behandeling van het doorwerkingsonderzoek uit 2020, begin 2021 behandeld in de gemeenteraad, is toegezegd door het college om de raad jaarlijks te voorzien van een rapportage waarin de voortgang wat betreft de opvolging van de aanbevelingen van de rekenkamer zichtbaar wordt. Op deze manier wordt de invulling van de aanbeveling die is omarmd gefaciliteerd, namelijk *‘Voer als raad het gesprek over de monitoring van aanbevelingen’*.

In deze rapportage wordt uiting gegeven aan deze toezegging door te kijken naar de rekenkameronderzoeken sinds 2018¹. In 2022 is besloten om deze rapportage onderdeel te maken van de tweede kwartaalrapportage. In het schema hieronder wordt een overzicht geboden van alle onderzoeken die hebben plaatsgevonden sinds 2018. Daarna wordt per onderzoek ingegaan wat is gedaan met de aanbevelingen.

Titel rapport	College neemt aanbevelingen over	Motivatie	Team ²
Re-integratiebeleid (2018)	Ja	Het college herkent zich in de conclusies van het rekenkameronderzoek en onderschrijft de aanbevelingen of geeft aan hier reeds aan tegemoet te komen.	Team samenleving beleid
Inzet en werking raadsinstrumenten (2018)	N.v.t.	Er zijn in dit onderzoek geen aanbevelingen geformuleerd, maar alleen aandachtspunten voor de raad.	Griffie
Toegang tot jeugdhulp in Diemen (2019)	Ja	Het college herkent zich in de conclusies van het rekenkameronderzoek en neemt de aanbevelingen over om de toegang tot jeugdhulp te verbeteren.	Team samenleving beleid
Doorwerkingsonderzoek (2020)	Ja	Het college neemt de aanbeveling over om de raad te voorzien van een jaarlijkse terugkoppeling op de voortgang van opvolging van de aanbevelingen. Dit is tevens de enige aanbeveling die de rekenkamer doet.	Team bestuurs- en directieadvies
Bomenbeleid (2020)	Ja	Het college onderschrijft de aanbevelingen van de rekenkamer en neemt deze ten harte.	Team infra

¹ Er wordt voortgebouwd op het doorwerkingsonderzoek van de rekenkamer d.d. 16 februari 2021

² Deze kolom wordt verwijderd als de informatie ter besluitvorming wordt aangeleverd bij het college.

Impact corona (2021)	Deels	Het college is blij met de uitkomsten van het rekenkameronderzoek. Het onderzoeksrapport en de aanbevelingen zijn te weinig concreet en geven beperkt aanleiding tot vervolgacties. College ziet daarom enkel toegevoegde waarde in het opvolgen van de vierde aanbeveling in de context van blijvend leren en ontwikkelen en het belang dat we hechten aan betrokkenheid van inwoners bij besluitvorming.	Team bestuurs- en directieadvies
Wonen en woonfraude (2021)	Deels	De meeste conclusies zijn een weergave van de (aangebrachte) feiten. Het college wil wel graag benoemen dat de ambities voor wonen niet alleen zijn weerslag krijgt in afspraken met de woningcorporaties en het HPD. De aanpak is veel breder.	Team ruimtelijk beleid en Team OOV

1 Re-integratiebeleid (2018)

R/C ³	Aanbeveling	Mate van doorwerking
R1/ C1	Continueer de informele raadscommissie Transformatie. Deze wordt positief ontvangen door raadsleden, het college en binnen verschillende afdelingen van de gemeente. Kijk hierbij naar vernieuwende manieren om dit concept levend te houden en om de raad te laten zien hoe beleidslijnen uitpakken in de uitvoeringspraktijk.	De raadscommissie Transformatie (tegenwoordig commissie Sociaal) heeft vanaf 2018 tot op heden met regelmaat plaatsgevonden (eens per drie maanden). De commissie wordt georganiseerd door de griffie en de agenda wordt bepaald in overleg met de beleidsambtenaren, de griffier en voorzitter van de commissie. Ook in coronatijd heeft de commissie plaatsgevonden en is gepoogd zoveel mogelijk interactief, met betrokkenheid van externe partijen het doel na te streven om de raad kwalitatief te informeren. Bij de commissievergaderingen worden ook de adviesraden uitgenodigd.

³ R/C: Aanbeveling richting college of richting de raad.

C2	Investeer in een integraal beleidskader. Er is sprake van een groot granieten gedeelte in het uitkeringsbestand dat hier baat bij kan hebben. Kijk hierbij naar mogelijkheden binnen Wmo. Dit kan ook helpen gezien het krappe re-integratiebudget.	Er is één integraal meerjarenbeleidsplan voor het sociaal domein (Samen Diemen, Beleidsplan Sociaal domein 2020 – 2023). Via het project 'Simpel Switchen in de Participatieketen' kunnen mensen makkelijker de stap zetten van (Wmo) dagbesteding naar werk. En als het werken even niet lukt terug kunnen vallen op hun uitkering. De integrale samenwerking zorgt ervoor dat mensen met een uitkering ook andere ondersteuning kunnen krijgen dan de voorzieningen vanuit re-integratie. Dankzij integrale samenwerking in de arbeidsmarktregio zijn diverse projecten gestart, waaronder 'Hoofdzaak Werk', waarin mensen met een psychische beperking duurzamer en/of sneller naar werk worden begeleid.
C3	Behoud de focus op maatwerk. Dit wordt breed gedragen binnen en buiten de gemeente en sluit goed aan bij het kleine en stabiele uitkeringsbestand.	In het Beleidsplan sociaal domein 2020 – 2023 wordt expliciet benoemd dat maatwerk en blijvende uitstroom het uitgangspunt zijn van ondersteuning van mensen die bijstand ontvangen. Ook binnen het onderdeel inkoop van re-integratie is aandacht voor maatwerk. Re-integratietrajecten kunnen los worden ingekocht, zodat kan worden ingespeeld op de behoefte per cliënt. In het coalitieakkoord 2022-2026 is rek in de regels specifiek benoemd met betrekking tot bijstand en re-integratie. Binnen de gemeente en netwerkpartners zijn verschillende voorbeelden waarin maatwerk is toegepast. Bij Sociale Zaken is bijvoorbeeld onlangs een elektrische fiets vergoed voor een inwoner met een lichamelijke beperking, maar wel de wens om op de fiets naar de opleidingsplek te kunnen.
C4	Investeer in alternatieve kwalitatieve methoden voor monitoring. Kijk hierbij naar andere gemeenten voor voorbeelden.	Alternatieve kwalitatieve methoden voor monitoring zijn nog altijd een wens van de gemeente. Dit is nog niet volledig doorontwikkeld. In de Beleidsnota Sociaal Domein 2020-2023 staat beschreven dat we willen werken met klantreizen. De klantreizen bij re-integratie zijn daar onderdeel van. Deze zijn nog niet uitgevoerd en worden gepland. In het coalitieakkoord 2022-2026 is afgesproken om te toetsen of het re-integratiebeleid nog passend is voor de huidige bijstandsgerechtigden. Hier zal ook gekeken worden naar alternatieve kwalitatieve methoden voor monitoring. In elk geval zal aan cliënten gevraagd worden naar hun ervaringen.

2 Inzet en werking raadsinstrumenten (2018)

In het rekenkamerrapport over de inzet en werking van raadsinstrumenten zijn geen aanbevelingen gedaan, maar zijn vier thema's geïdentificeerd: 'rol van de raad en samenspel met het college', 'samenwerking van de raad met inwoners', 'debat' en 'inzet raadsinstrumenten'. Omdat het rapport geen aanbevelingen bevat, is er ook geen raadsvoordracht en -besluit geformuleerd. Wel is het rapport in de werkgroep Meervoudige Democratie besproken en gekeken is hoe men de vertaling kon maken naar concrete acties. Dit heeft (mede) geresulteerd in een plan van aanpak. De prioriteiten zijn daarin gelegd bij 'participatie', 'communicatie' en het 'interne raadsproces'.

R/C	Aanbeveling	Mate van doorwerking
R1	Rol van de raad en samenspel met het college (bijvoorbeeld door als raad meer aan de voorkant te sturen en de balans zoeken tussen scherp politiek bedrijven en stabiel besturen)	Dit thema is besproken in de Werkgroep Meervoudige Democratie. Het presidium evalueert maandelijks het verloop van de raadsvergaderingen. Dit element wordt daarbij continue betrokken.
R2	Samenwerking van de raad met inwoners (bijvoorbeeld door inwoners op meerder manieren te betrekken bij processen en beslissingen en op meerdere manieren informatie ophalen bij hen)	De gemeente werkt op verschillende manieren aan het versterken van participatie. De werkgroep Meervoudige Democratie is inmiddels omgevormd tot de Werkgroep Communicatie en Participatie. Deze werkgroep gaat met de raad aan de slag met nieuwe initiatieven. Als pilot wordt op 8 juni de eerste Diemense Ideeënmarkt gehouden, waarbij inwoners worden uitgenodigd ideeën aan te dragen. De raad heeft een raadsadviseur aangesteld die ook als taakonderdeel heeft de raadscommunicatie en het bevorderen van de overheidsparticipatie als invulling van de volks vertegenwoordigende rol van de raad.
R3	Debat (bijvoorbeeld een vrijere manier om met elkaar in debat te gaan en nadenken over een andere indeling van de raadszaal)	Het Reglement van Orde is in 2021 aangepast en in werking. Het presidium kijkt elke maand evaluerend terug op de voorbije raadsvergadering(en).
R4	Inzet raadsinstrumenten (bijvoorbeeld het benutten van de griffie als bron van kennis, sparringspartner en probleemoplosser en het benutten van moties en amendementen als politiek instrument)	Voor de inzet en de werking van raadsinstrumenten heeft de raad een training gekregen op het raadsinstrumentarium. In het najaar wordt een training Effectief in de raad georganiseerd. Onderdeel hiervan is de hoe de raad meer agendasettend kan worden.

3 Toegang tot jeugdhulp in Diemen (2019)

R/C	Aanbeveling	Mate van doorwerking
-----	-------------	----------------------

C1	Continueer de laagdrempeligheid van de toegang en investeer in de doelgroep boven 12 jaar	Laagdrempelige toegang zorg op kinderdagverblijven en basisscholen De laagdrempeligheid voor jongeren tot 12 jaar wordt gewaarborgd door de aanwezigheid van ouder- en kindcoaches op de kinderdagverblijven en de basisscholen in Diemen. In 2021 is er geïnvesteerd in de ouder- en kindfunctie; het aantal fte is toegenomen en de ouder- en kindcoaches gaan nog meer preventief werken wat de toegang nog laagdrempeliger maakt. Investeer in de doelgroep 12-plus De capaciteit van leerplicht is sinds 2021 uitgebreid. Deze uitbreiding maakt onder andere mogelijk dat leerplicht meer contact heeft met de drie voortgezet onderwijs scholen waar de meeste Diemense jongeren naartoe gaan. Door te investeren in het contact met het voortgezet onderwijs, krijgt leerplicht jongeren eerder in beeld. In het plan van aanpak van de NPO-middelen is het plan opgenomen om een sociale kaart te ontwikkelen die passend is voor jongeren. Aanleiding voor dit plan is de constatering dat het voor jongeren vanaf 12 jaar niet altijd helder is welke hulp er is. In 2022 is gestart met een verkenning hoe de toegang naar zorg verloopt voor Diemense jongeren vanaf 12 jaar. Aan voortgezet onderwijs scholen in buurgemeenten is gevraagd hoe de toegang naar zorg verloopt voor Diemense jongeren. Uit deze gesprekken kwam naar voren dat veel jongeren passende zorg ontvangen én dat er onvoldoende bekendheid is over het zorgaanbod van de gemeente Diemen voor jongeren. Dit najaar wordt besloten hoe er vervolg wordt gegeven aan deze eerste bevindingen.
C2	Versterk het opdrachtgeverschap richting de praktijkondersteuners	Het met elkaar in verbinding blijven staan blijft een ontwikkelpunt bij de gemeente en de huisartsen/ praktijkondersteuners. De afspraak is om drie keer per jaar in gesprek te gaan met elkaar over verschillende sociaal-maatschappelijke beleidsonderwerpen. De accounthouder van de gemeente heeft jaarlijks een evaluatief gesprek met de huisartsen over de praktijkondersteuners ggz jeugd. Momenteel is de gemeente met de huisartsenpraktijken in gesprek om het subsidieproces soepeler te laten verlopen en de positie van de POH te versterken. Hierdoor gaat de administratieve last voor de huisartsenpraktijken omlaag waardoor er meer ruimte overblijft voor inhoudelijk overleg en afstemming.
C3	Maak heldere afspraken met verwijzers over het delen van informatie om adequate monitoring mogelijk te maken	Er is een applicatie aanbesteed, suite voor regie, waar diverse informatie wordt gekoppeld. Dit systeem maakt het mogelijk dat op casusniveau meer informatie beschikbaar is. Hier is ook een rapportage instrument beschikbaar en afspraken zijn gemaakt om managementinformatie uit het systeem te onttrekken.

R4	Maak afspraken met het college over welke verantwoordingsinformatie en wijze van presenteren gewenst is	Bij behandeling van de Nota Sociaal Domein in 2020 zijn afspraken voortgevoerd over indicatoren. De indicatoren zijn vervolgens bepaald en onderdeel gemaakt van de planning & controlcyclus (2021). Er is een bestuursrapportage ontwikkeld. Deze is verder doorontwikkeld via het programma Grip op Sociaal. Via de commissie Sociaal wordt met regelmaat gesproken over de ontwikkelingen in het sociaal domein. De afstemming / agendering verloopt in samenspraak tussen raad-griffier en is in aanwezigheid van de portefeuillehouder(s).
-----------	---	--

4 Doorwerkingsonderzoek (2020)

R/C	Aanbeveling	Mate van doorwerking
R1/ C1	Voer als raad het gesprek over de monitoring van aanbevelingen	Met onderhavige rapportage wordt het gesprek door het college gefaciliteerd. Het is aan het presidium om bespreking van deze rapportage vorm te geven.

5 Bomenbeleid (2020)

R/C	Aanbeveling	Mate van doorwerking
C1	Houd een actueel overzicht van het bomenbestand bij en maak dit toegankelijk voor raad en inwoners	DUO+ is bezig om informatie over de openbare ruimte raadpleegbaar te maken voor bewoners. Het bomenbestand wordt hier een onderdeel van. Als dit systeem operationeel is komt het bomenbestand van de gemeente Diemen in dit systeem te staan. Vooruitlopend is de gemeente net begonnen met het gebruik van een nieuw boombeheersysteem. Ook is er een uitvraag opgezet voor een inspectie van het hele boombestand zodat dit meteen goed in dit nieuwe systeem staat en kan worden bijgehouden.
C2	Neem regie op communicatie over de kap van bomen en heb aandacht voor tijdigheid en volledigheid van informatie en de mogelijk lange doorlooptijd van een project	Bij projecten waarbij groen/bomen primair zijn wordt nog meer gecommuniceerd naar bewoners. Een voorbeeld hiervan is dat het voornemen op het kappen van de dode bomen nu explicieter wordt vermeld op de verschillende communicatiekanalen. Ook worden er bordjes geplaatst bij een gekapte boom met daarop aangegeven wanneer er een nieuwe wordt geplant. Bewoners hebben op deze manier beter inzicht waar en waarom de bomen gekapt dienen te worden. Daarnaast kan er makkelijker contact gezocht worden met de gemeente om dit te bespreken.

6 Impact Corona (2021)

R/C	Aanbeveling	Mate van doorwerking
C4	Evalueer ervaringen met nieuwe manieren om inwoners te betrekken bij lokale besluitvorming	Tijdens de coronaperiode hebben we op creatieve wijze invulling moeten geven aan participatie. Dit is ons inziens goed gelukt met diverse vormen, zoals digitale vragenlijsten, digitale bijeenkomsten, gesprekken op straat in de buitenlucht bij de ontwikkeling van de Omgevingsvisie, de RES, herinrichtingsplannen en meer. We vinden het belangrijk om te leren van de ervaringen van inwoners en andere belanghebbenden op dit vlak. In de context van het eerder dit jaar door uw raad vastgestelde participatie- en communicatiekader wordt gewerkt aan een gestructureerde werkwijze voor participatie. Belangrijk element daarin is ook het terugblikken op gevolgde processen. De bedoeling daarvan is te leren van opgedane ervaringen en deze lessen borgen in werkpraktijk en organisatie. Dit sluit aan op de aanbeveling die de rekenkamer doet in die zin dat we niet alleen nieuwe manieren zullen evalueren, maar alle inspanningen op het gebied van participatie.

7 Wonen en woonfraude (2021)

R/C	Aanbeveling	Mate van doorwerking
C1	Maak de gevolgen van sturing inzichtelijk en breng risico's in beeld	Met behulp van Shinto labs willen we inzichtelijk maken wat de resultaten zijn van de gedane onderzoeken. Om hieraan te kunnen voldoen hebben we het afgelopen jaar de basis verder doorontwikkeld. In Q2 2023 is de laatste versie operationeel geworden. Momenteel wordt de werkvoorraad bijgewerkt om een actueel beeld te verkrijgen. Het is daarbij goed om te blijven realiseren dat de aanpak er een is van lange adem. We zijn daarnaast ook in veel gevallen afhankelijk van de actie van partners.
C2	Versterk de samenwerking met andere gemeenten in het tegengaan van woonfraude	De aanpak van ondermijning richt zich in toenemende mate op regionale samenwerking, met name de Amsterdam-Amstelland gemeenten. Deze samenwerking wordt verder verstevigd. Verder hebben wij in de regio een intensieve samenwerking met onze RIEC-partners. Op het gebied van de aanpak van woonfraude hebben we een unieke samenwerking met onze DOORZON-partners waarbij, naast wooncorporaties, ook diverse private partijen zijn aangesloten. De laatste ontwikkeling op dit gebied is het aansluiten en door ontwikkelen van het initiatief Tafel 020 (samenwerking overheid en private partners)

C3	Verken mogelijkheden om de voortgang van woningbouwplannen intensiever te monitoren	De gemeente heeft volledig zicht op de woningbouwplannen en we sturen zoveel als mogelijk op het programma om zo een optimale bijdrage te leveren aan onze woonbeleidsdoelen. De sturingsmomenten beperken zich in het algemeen tot het vaststellen van bestemmingplannen, anterieure overeenkomsten en omgevingsvergunningen. Die worden altijd met de raad gedeeld. De daadwerkelijke oplevering kan soms enkele jaren na die momenten liggen. Ook hierover wordt de raad geïnformeerd. Het college gaat aan de slag met het verbeteren van de informatieverstrekking naar de raad, door dit onderdeel mee te nemen bij de actualisatie van de Woonvisie. We willen daarin nadrukkelijk aandacht besteden aan de monitoring van de beleidsdoelstellingen en activiteitenagenda.
C4	Vergroot het zicht op de omvang van het woonfraudeprobleem in de gemeente	Door meer data gedreven te werken krijgen we een beter zicht op de omvang van het woonfraudeprobleem in Diemen. Daarnaast is gestart met het maken van een actueel (regionaal) ondermijningsbeeld. Vernieuwend is dat daarbij onderzocht wordt hoe de NIBO/RIBO informatie kan worden betrokken.
C5	Optimaliseer de informatievoorziening en faciliteer kennisdeling binnen de raad	We informeren de raad jaarlijks in een besloten sessie over de voortgang en ontwikkelingen.

Afkortingenlijst

Afkorting	Betekenis
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BGT	Basisregistratie Grootschalige Topografie
BIO	Baseline voor Overheidsinstellingen
BRO	Basisregistratie Ondergrond
BRP	Basisregistratie Personen
CDOKE	capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid
CSG	Centrum Seksueel Geweld
DigiD	Digitale Identiteit
ENSIA	Eenduidige Normatiek Single Information Audit
GALA	Gezond en Actief Leven Akkoord
ISO	Internationale Organisatie voor Standaardisatie
OVA	Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling
P+R	Parkeren + Reizen
ROB	Raad voor het Openbaar Bestuur
SMI	Sociaal Medische Indicatie
Suwinet	Structuur uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VWS	Het ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport
WOZ	Waardering Onroerende Zaken
Wpg	Wet politiegegevens

Raadsbesluit